

EEN EN DERTIGSTENTYTEL.

T W E E D E D E E L.

Behelfende de Placaten op de Siecke Beesten.

I. PLACAAT *van den Prince van Orange, als Stadhouder, en van de Raden 's Konings in den Hove van Utrecht, om te weeren en remedieeren het koopen en verkoopen van siecke en ongansche beesten, in dato den 21 August. MDLXV.*

Die Prince van Orange, Grave van Nassau, Stadhouder, Præsident ende Raden 's Konings in den Hove van Utrecht, den eersten Deurwaarder, ofte Pander in den selden Hove hier op verfocht, salut. Alsoo t'onser kennisse gekomen is, dat niet jegenstaande die jegenwoerdige weeke en pestilentieuse tyd, grasserende, Godbert, niet alleenlyk onder den menschen, maar oock onder die beesten, diversche uytheemsche persoonen en andere, hen vervorderen binnen desen Lande van Utrecht te koopen doode, en weder te verkopen eenige kochende beesten, besmet zynde mitten vuure en andere quade sieckte, waar duer geschapen is een meerder sterfte onder die gemeente te verryfen, ten zy hier inne versien werde by behoorlycke remedie ende provisie; soo is 't, dat wy u ordonneren en committeren by desen, te trekken t'allen plaatsen ten platten Lande, daar men gewoonlyck is publicatie te doen, en aldaar van 's Konings wegen beveelt een yegelyk, van wat qualiteyt, ofte conditie hy zy, dat zy tusschen dit en Kersmis toekomende hen niet en vervorderen eenige beesten, 't zy gave, of ongansche slaan, doen slaan, ofte verkoopen, in eeniger manieren, ten

zy deselve beesten eerst en alvorens gesien, geschouwt en gevisiteert zyn by de Scholt van der plaats, en twee van den Gerechte, die by den Maarschalk van den Quartiere daar toe gecommitteert sullen zyn, op de verbeurte van xxiv. Carolus gulden, en daar boven arbitralyk gecorrigeert te werden aan lyf en goed, na gelegentheyd van der saake; t'employeren 't een derdendeel tot profyte van syn Kon. Maj. het andere, van den aanbrenger, en het derde, van den Officier, die de executie doen sal. Ende ten eynde hier inne geen fraude, faveur, ofte simulatie en gebeure, ordonneeren wy van 's Konings wegen allen Maarschalken, en Hooft-Officieren van syne Maj., hier inne by visitatie van den huysen, schepen en andere suspecte plaatsen behoorlycke neerstigheyt te doen, op poene van bevonden negligentie, 't selve aan henlyden te verhalen. Bevelende voorts alle onderfaten van syne Maj., dat zy lieden den voorn. Officieren, in 't gunt voorsz. is, obedieeren, alle assistentie en behulp doen. Des t'oirkonde hebben wy het zegel van Justicie van den voorsz. Hove hier aan doen hangen, in forme van Placate, op den 21 August. 1565.

II. PLACAAT *van de Ed. Mog. Heeren Staten 's Lands van Utrecht, tegen het invoeren en verkoopen van siecke beesten in dese Provincie, en van het vleesch van soodanige siecke beesten, in dato den 13 Julij MDCCXIII.*

De Staten van den Lande van Utrecht, in ervaringe komende, dat in de nabuerschap deser Provincie groote ziekte ende sterfte onder de offen, koeyen, ende ander vee, ontstaan is, ende willende ten besten van onse ingefeten weeren, dat zodanige zieke beesten, of 't vleesch van deselve, in dese Provincie ingevoerd, of verkogt, ende in diervoegen schadelyke ende gevaarlyke ziekten (dat God verhoede) veroorsaakt worden; zoo is 't, dat Haar Ed. Mog. wel scherpelyk verbieden by desen, dat niemand, wie hy ook zy, zodanige zieke beesten, ende ondeugend vleesch, 't zy rauw, gekookt, gebraden, gesouten, of gerookt, in dese Provincie sal mogen inbrengen, of doen inbrengen, ofte in eenigerhanden manieren verkoopen, gelyck oock hier mede een ygelyk gewaarshouwt ende verboden word zodanige beesten, of vleesch te koopen, op poene dat den verkooper ende kooper yeder verbeuren sullen een somme van ses hondert gulden voor de eerste reyse, ende twaalf hondert gulden voor de tweede reyse, te appliceren een derde voor den Officier, die de calange sal doen, een derde voor den armen der plaats, daar de inbrenging, ofte verkoopung gechied, ende het laatste derdepart voor den aanbrenger; ende by gebreck van betaaling, dat den contraventeur voor de eerste reyse geschavotteert, en

met een stuck vleesch om den hals ten toon gestelt, en voor de tweedemaal geschavotteert, strengelyk gegeesselt, ende in 't publicq werkhuis geconfinceert sal worden: welke straffen naar exigentie ende bevind van saaken sullen worden verstaart. Ende op dat Haar Ed. Mog. heylsaam oogmerk in desen te beter mag worden bereykt, soo worden niet alleen de Maarschalken ende Schouten deser Provincie gelast, aan de executie van dien de hand te houden, maar oock alle Gerechts booden en Dienaars van de Justitie geordonneert ende geauthoriseert om de contraventeurs aan te houden, op dat in handen van de Justitie geraacken, zullende den aanbrenger, al was 't dat de voorschreve pecuniele boete in lyfstraffe wierde verandert, niet te min een premie genieten van vyftig gulden. Ende op dat niemand hier van ignorantie prætendere, sal dese alomme, naar gewoonte, worden gepubliceert en geaffigeert, daar sulks behoort. Gedaan t'Utrecht desen 13 July 1713. Was geparapheert, D. V. Veldhuysen, vt. Onder stond, ter Ordonnantie van myne voornoemde Heeren de Staten. Ende was onderteekent, P. Voet van Winssen. Hebbende ter syde op 't spatium gedruykt 't cachet van de Hooggemelte Heeren Staten in rooden wassche.